

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorum Concionatorumque Instructiones

Borromeo, Carlo

Coloniae, 1587

VD16 B 6753

Peccata studio concionatoris tollenda, quæ frequentius contra diuinæ legis præcepta committuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51263](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51263)

quando non frequēs ad concionē cōuenit.

Ne aures facilè præbeat laicis, clericorum vitæ detrahentibus, aut ciuitatis rectorum, præsidūmue culpam aliquam calumniantibus, sed omnia antè diligenter diuque perpendat, quàm ad reprehensionem descendat.

Ne statim cūm concionari aggressus est, sed postquam, aliquot concionibus habitis prudentis, docti, & religiosi concionator nomē adeptus est, ad vitia acrius infectanda se conferat.

Sed in eo genere, in omniq̄ue admonitionis, atque exhortationis officio, eam beneuolentiam, & charitatē auditoribus suis ostendat, atque adeò præstet, qua parē liberos amplectitur. Afsidueq̄; secū reputet, quod Apostolus scripsit: Filioli, quos iterū parturio, donec formetur Christus in uobis.

Peccata studio concionatoris tollenda, quæ frequentius contra diuinæ legis præcepta committuntur.

ET quoniam animarum salus in eo posita est, ut populus fidelis, quæ mala, peccataque sunt, fugiat: & rursus quæ bona, virtutumque officia, pietatis studio confectetur: ideo hæc genera afsidue cōcionator urgeat, atque instet, pro conditione loci, rationeque personarum, quibus prædicat.

Vni-

Vniuerse verò peccata omni increpatione exagitet: cruciatus tormentaque perennia, ac sempiterna damnatorum exaggeret: sæpe mundi res caducas, breuique interituras, & eius infinita incommoda ad omnem exaggerationē studiose proponat, ac recenseat calamitates.

Atque mala quidem, vitia, ac peccata, que concionator tollere studebit, permulta sunt, sed quæ contra legis diuinæ præcepta committuntur; quæque eripere omni perpetuo prædicationis officio cõtendet, hæc frequentiora sunt.

Quæ potissimum vitia concionatori reprehendenda.

Detestabile blasphemix scelus, ac nefaria maledicta quæ in Deum, sanctosque conijciuntur.

Superstitiones, auguria, diuinationes, veneficia, cantiones, & cetera id generis, quibus castissimus Dei cultus violatur.

Dierum festorum violatio.

Immodestus, ac parum pius quorūdam accessus ad Ecclesias, indulgētias, stationes, & supplicationes publicas: quò omni religiosa pietate frequentissimus cõcursus esse debet ad vberiore gratiam promerendā

Impura in illis item, aut in earum atrijs, & cœmiterijs conuersatio, ac nequaquam cum pietatis Christianæ rationibus cõueniens, præsertim cùm diuina celebrantur.

Nefarium rei familiaris, cum alterius iniu-

iniu-

iniuria parandæ, atque augendæ studium.

Pecuniæ conficiendæ sitis, & omnis denique auaritia.

Tot contractuum genera, quæ excogitata sunt, in fraudem legis, omnem vsuram prohibentis.

Litium, & controuersiarum immoderatum illud studium, Christianoque nomine indignum.

Improbilas eorum, qui malas causas defendunt.

Auaritia, atque negligentia illorum, qui lites longius ducunt.

Nequitia item illorum, qui litibus, iurgiiisque odia, & inimicitias alunt.

Malitia præterea quorundam, qui tanquam hircus litigantium, omni litigandi arte immoderatos sumptus exhauriunt.

Caluniæ, quæ passim in foro versantur.

Adulteria, stupra, incesta, fornicationes operaque carnis.

Impia licentia falsi testimonij dicendi, aut falso iurandi, etiam in re, aut vita cuiuscunque tuenda.

Impurus vsus ganeas frequentandi, heluandi que auaritia; atque omne gulæ, & ventris explendi vitium.

Nec verò satis putet, vniuerse, generatimque peccatum, & vitium reprehendere, sed ad species, præcipuasque actiones, quæ
prauæ

prauæ inde existunt, in vsuque sunt, descendat: quò rectius auditores peccata cognoscant, multoque cautius fugiant.

Et quoniam plerique sunt, qui certis vulgaribus argumentationibus, disciplina Christianæ repugnantibus, vtuntur ad peccatorum excusationem, de industria aliquando, prout vsu venerit, concionator, piè, doctèque ostendat, quàm magnoperè isti, argumentationis, atque opinionis humanæ errore decepti, à via salutis aberrèt.

Atque ij quidem, alij sunt, qui honorum studiis, ambitionique seruiunt, propterea quòd & mundo, & propinquis satisfaciendum putent.

Alij angustam illam viuendi viam ad Euangelij præscriptum minimè tenent, quia communem vitæ cõsuetudinem amplectendam arbitrentur.

Alij pietatis opera multa aspernantur, quoniam anicularum ea potius esse arbitrantur, quàm virorum.

Sunt, qui à perfectiori vitæ ratione, atque à frequenti sacramentorum vsu se, atque adeò alios abducent, quòd sine eo diligentiori studio homo salutem consequi possit.

Sunt item qui peccata excusent adolescentiæ nomine, vel aliam causam prætexunt. Atque ita quidem multi malè agere pergunt, vulgi opinionibus falsis, ineptisque

H

que

que argumentationibus ducti, que à concionatore coarguendæ, atque refutandæ sunt.

Officium concionatoris in perpetuo reprehendendis, tollendis que prauis consuetudinibus; vnde peccandi seminaria extant.

PVBLICORVM peccatorũ illecebras, quas homines, deprauatæ consuetudinis errore decepti, pro nihilo putant, concionator perpetuò reprehendat, atque in summum odium abducere contendet, ostendetque, quàm grauitè Deum offendant; quàm multa mala, atque ad eò publicæ etiam calamitates, infinita que detrimenta inde existant.

Quales prauæ consuetudines concionatori reprehendendæ.

Spectacula, ludos, ludicrasque res id generis, quæ ab ethnicorum moribus originem ducunt, disciplinæque Christianæ aduersantur, perpetuò detestabitur, execrabitur: demonstrabit incommoda, publicasque ærumnas inde in Christianum populum dimanare. In quam sententiã valde populũ cõfirmabit argumētis, quæ grauissimi viri, Tertullianus, Cyprianus martyr, Saluianus, & Chrysoſtomus, afferunt.

In eoque argumenti genere nullũ aliud omittet, quo tanta corruptela radicitus extirpetur.

Choreas, saltationes, ac tripudia, è quibus